

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVII.

„Gazeta” iese în mă-care zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.

N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov:

la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 39 octagului
L: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 270.

Brașov, Sâmbătă, 10 (22) Decembrie

1894.

Diletanți politici.

Brașov, 9 Decembrie v.

Unul din principalii convocători ai adunării din Sibiu dela 28 Noembrie a. c., părintele V. Mangra dela Arad, ne spune, într-un articol apărut în „Tribuna” de azi 9 (21) Decembrie, că d-sa „în virtutea dreptului firesc de succesiune a intrat în rândurile rărâte ale bătrânilor, ca luptător mai tineru pe terenul vieții publice, der conșciu de datoria și responsabilitatea ce-o are în fața națiunii”.

Luându act cu satisfacțiune de această declarațiune, trebuie la rândul nostru în conșciința datoriei noastre de publiciști să cercetăm, dacă și întru câtu este d-lu Mangra în adevăr conșciu de datoria și responsabilitatea, ce-o are în fața națiunii ca luptător mai tineru pe terenul vieții publice.

Cea mai potrivită ocaziune pentru acesta ni-o ofere însuși articolul amintit.

D-lu Mangra afirmă între altele în acestu articol, că „sinceritatea și bunacredința”, cu care densusul cu soții săi ar fi străruit în direcțiunea de-a se stringe rândurile luptătorilor, „au datu privilegiu diarelor „Dreptatea” și „Gazeta Transilvaniei”, ca să-i atace în modu bruscu și pătimașu, căutându tot-odată, ca prin conjecturi false să reducă importanța și să slăbescă efectul adunării dela Sibiu”.

Lăsându ca confrății noștri dela „Dreptatea” să-și tragă socotela, la rândul lor, cu autorul articolului din cestiune, ne vom mărghini numai la ceea ce privește atitudinea foicei noastre.

Constatăm înainte de toate, că „luptătorul mai tineru pe terenul vieții publice” n'a citit „Gazeta Transilvaniei” seu că a răsfoit numai printr'insa cu superficialitate, căci la din contră nu putea se afirma despre noi, că l'am atacat „în

modu bruscu și pătimașu”, nici că „prin conjecturi false amu voit să slăbim efectul adunării dela Sibiu”.

Nu ne permite nici timpul, nici spațiul de a reveni aici asupra cuprinsului articulelor, ce i-am scrisu cu privire la adunare și la inscenării ei. Provocăm însu pe d-lu Mangra, ca în virtutea conșciinței responsabilității pentru faptele și vorbele sale pe terenul vieții publice, ce dice că o are, să arate anume acele pasagii din articulele noastre, cari l'au îndreptățit la afirmarea de mai susu.

Nu ne mirăm însu, că d-lu Mangra nu cetesce „Gazeta Transilvaniei”, der trebuie să ne mirăm, că nu cetesce nici „Tribuna”, la care colaborează și d-sa. Căci de ar ceti-o n'ar pute afirma, că convocării adunării n'au avut în vedere, ca acesta să ia hotăriri în cestiuni de organizațiune interioară a partidului, ci numai ca să se sfătuiască asupra situațiunii lui create prin ordinul ministerialu.

„Gazeta”, scrisese în numărul seu dela 24 Noembrie st. n. între altele:

„Este clar și evident, că ori-care ar fi rezultatul consultărilor adunării alegătorilor din Sibiu, ultimul cuvânt în cestiunile de existență ale partidului nostru național, ilu pôte avé și ilu va avé numai conferența bărbaților de încredere aleși de totalitatea alegătorilor noștri”.

Iși va aduce pôte aminte d-lu Mangra cum în articolul în adevăr bruscu și pătimașu alu „Tribunei” dela 15 (27) Noembrie, la care articolu probabilu a colaboret și d-sa, s'a răspunsu la aserțiunea acesta a „Gazei”; își va aduce aminte. că s'a dîsu între altele:

„Adecă nefindă o adunare de delegați”, ci o „adunare de alegători” cestiunile nu se pôte decide definitiv! Care va să dice „Gazeta” dice cu-o logică constituțională uimitore, că alegătorul nu „pôte” vorbi, ci numai delegatul alegătorului”.

Iși va aduce aminte, că în acelașu articolu „Tribuna” s'a pus cu totul pe terenul ordinului ministerialu, considerându partidul ca disolvatu, numai ca să aibă unu pretextu de-a lua în apărare pasul, prin care se prejudeca intereselor de viață ale partidului; și că în numărul următor din presera adunării aceeași foice scria:

„Der după care precepte constituționale mandanții spunendu-și cuvântul, n'au aceeași greutate, ca și când o spunt mandatarii? Care delegatu alu conferenței este exclusu dela adunare? Semnătorii convocării nu sunt ore cei mai mulți și delegați ai conferenței?”

Acastă admirabilă teoriă constituțională o variaza în articolul seu și d-lu Mangra, dovedindu și d-sa ca și cei dela „Tribuna”, că n'au nici cele mai elementare concepte despre ceea ce va să dice organizațiunea partidului și despre ceea ce compete alegătorului și reprezentantului seu în această organizațiune.

D-lu Mangra susține, că în convocarea adunării se dice: „Adunarea va delibera asupra organizațiunii partidului naționalu din incidentul ordinațiunii ministeriale” și că prin urmare a fostu vorba aici numai de o sfătuire nu și de aceea, ca să se ia concluse meritorice. Apoi face cu-o naivitate uimitore următoarea concluziune:

„Rezultatul deliberărilor seu discuțiunilor sale adunarea le-a reasumat în rezoluțiunile cuprinse în opt puncte, prin cari susține nealterată organizațiunea cea vechiă a partidului, pe basa programului naționalu din 1881. În consecență adunarea dela Sibiu nu avea să iee la desbatere nici activitatea comitetului naționalu, nici alte lucruri, care aparțin organelor de administrațiune și de executivă ale partidului.”

Confuziunea de idei și de concepte, ce rezultă din acestu pasagiu, ar fi de natură a stărni numai compătimirea noastră, dacă nu s'ar tracta aici de-o cestiune atât de serioasă

împreună cu cea mai gravă răspundere față cu partidul și cu națiunea.

Când d-lu Mangra merge până a susține absurditatea, că comitetul naționalu are să dea sémă despre activitatea sa „organelor de administrațiune și de executivă ale partidului”, adecă lui însuși, nu mai putem să discutăm seriosu cu d-sa, ci îi dîcemu ca, în conșciința responsabilității sale față cu națiunea, să lase pe alții mai capabili de a se ocupa cu aceste cestiuni, pe cari d-sa nu le pricepe.

Cestiuni de organizațiune și de grele complicațiuni în viața unui partid nu se pôte rezolva de nisce diletanți în politică, ca d-sa.

Tiranizare fără sfârșit.

Din Sibiu se scrie, că guvernul ungurescu a sistat salarul părintelui Nicolae Cristea, care în calitatea sa de asesoru consistorialu, a fostu salarisat din micul ajutoru de stat, ce-lu mai primesce archidieceasa transilvană gr. or. din vistieria țării.

Ministrul — dice corespondentul „Dreptății” — a provocat tot-odată pe consistorul archidieceșan, să introducă cercetare disciplinară atât în contra d-lui Cristea, cât și în contra d-lor D. Comșia și Dr. D. P. Barcianu, cari sunt profesori seminariali și ca atari primescu acum și câtu timp vor fi deținuți, jumătate din salarul lor, însu nu din ajutorul de stat, ci din mijlocele archidieceșei.

Nu ne îndoiim, — dice corespondentul „Dreptății”, — că Consistorul archidieceșan va să se aprecieze și să rezolve provocarea ministrului, după merită, și să aperse autonomia bisericii noastre în contra unui amestec atât de ilegal și nedrept, precum este această ordinațiune ministerială. Salarul d-lui Cristea însu, probabilu nu se va pute mântui, și astfel nișunțele cavaleresc de-a despoia pe cei întemnițați acum și de pânea și oficiul lor, în parte nu vor rămâne fără rezultat.

FOILETONULU „GAZ. TRANS”

Impresiuni de călătorie.

II.

Iubite bădicule Nicolae! Te rog scuză-mă, căci până acuma nu am fostu în stare de-a satisface dorinței tale în privința descrierii călătoriei mele la Constantinopol, atât din lipsa timpului pentru o descriere mai amănunțită, cât și din cauza întrevinerii unei seu altei împrejurări, ce m'a reținutu.

După plecarea ta, a mătușei și a Valeriei din Brașov, am convenit numai decât cu Ciugudeanu și am statu împreună cu densusul încă 2 zile acolo. Pe elu încă l'am introdus în familia Zănescu, unde am fostu ziua ultimă ambii invitați la masă.

Plecarea noastră spre București a fostu astfel în 28 Martie la 3 ore p. m. Trenul conduce prin regiuni mai multu muntoase, împodobite cu păduri de brad; vedem multime de fabrici și etablamente

industriale pe la Timișu etc., trecem prin mai multe tuneluri — unul de-o lungime de 1 kilometru, — urcăm în fine pasul Predealului și sosim în stațiunea de graniță.

Aici coboră unu publicu grozavu de numerosu, dirigiându-se spre oficiul vamal alu României, unde doi funcționari vizitează bagagiile călătorilor, er alții vizază pașaportele.

Plecându din Predeal, totu mai multu ne apropiăm de imosantulu București, trecem pe lângă elu prin valea Prahovei și zărimu pe côsta lui de mătă-qi renumita Sinaia. Durere, nu a fostu timpul potrivit, pentru ca să stăm și în acestu oraș de ville, ce nu-și află părechia în privința frumsetei poziției și a luxuriosității caselor sale. Voiescu însu să folosescu proxima ocaziune, spre a dobândi o cunoșcință mai afundă și despre acestu multu discutat paradisu alu Țării-românesce.

Dela Sinaia în jos pe valea Prahovei, munții scad neconținutu în mărimea lor, spre a se strămuta la Ploiești în

tr'unu șes definitiv, a căru monotoniă numai în apropierea Bucureștilor devine conturbată prin unu deluț micu, ce se estinde mai multu în lungime spre mătă-qi.

Cam la 10 ore sêra sosim în splendida gară de nordu (Târgoviștei) a capitalei române, ne urcăm numai decât în birjă și descălecăm la hotelul de France, ce ni-s'a recomandat și care în adevăr este celu mai bun, confortabil și ieftin în București. În capitală am stat 6 zile, timp destul de lung spre a vedé totu ce este demn de vîcutu. Am fostu întâi în băile eforiei, cu multu luxosele sale bazine de marmoră, și am cercetat totu deodată și frumoșu sală de teatru, ce se află totu în acelu edificiu.

Între edificiile mai imosante se numără și teatrul naționalu, care încâtva sémănă cu opera din Viena, se înțelege en miniature. Am asistat și la o reprezentațiune — „voivodul țiganilor” (Zigeunerbaron) — unde am avut ocaziunea de-a vedé și pe Regele și Moștenitorul de tron.

Palatul regal nu reprezintă ceva deosebitu, dobândesce însu multu prin loculu liberu înaintea fațadei, fiindu înștratu cu istoricile tunuri cucerite la Plevna și distinsu de celelalte edificii de pe calea Victoriei prin steagul tricoloru, ce falfă pe coperișu.

Frumos este palatul industrialu Dacia (nu deplin gata), palatul Bursei, Academia cu monumentele lui Mihai Eroulu, Eliade și Lazaru în față; Ateneul în grădina Episcopiei cu o sală de tablouri într'ensul, Hotelu de France cu circa 200 odai, palaturile ministerilor, palatul Șuțu, Impriăriea de stat, Cafu Imperial etc. Dintre bisericile nu mi-s'a părutu nici una imosantă, suntu însu mai multe forte frumoșe, ca de exemplu Dôma Balașa incungiuată de unu parc frumosu, S-ta Vinere; Mitropolia pe Dealu Spirii este forte veche și strimă, nu reprezintă nimic imosant.

Ce privește grădinile publice, cunoscu parcul Cismigiuului, care este de-o estindere enormă, cu 2 lacuri în centru, decorat cu florării, arbori și verdeță frumoșă;

Noi suntem de părere, că nici un fel de nisuițe de aceste nu voru pute veași, decât Consistoriul din Sibiu va face pași energici pentru de a împiedeca crearea unui precedent, care ar face cu totul iluzorie nu numai drepturile credincioșilor în sinul bisericeii, ci și drepturile lor cetățenesci.

„Testvéries közeledés“.

Calumniile reuniunii carpatine din Clușiu.

(Correspondență particulară.)

Sibiu, 19 Decembrie 1894.

Cetitorii acestei foi își voru mai aduce aminte de polemia animată, care a ocupat astă-primăveră aproape întreaga presă transilvană din incidentul unei lecțiuni strajnice, ce au dat-o Sașii din Brașov așa numitei „Reuniuni carpatine din părțile transilvane“, care își are centrala în vestitul Clușiu. Este vorba de aceeași reuniune, care în anul trecut a voit să scotească ochii lumii cu primirea necerută a studenților din Blașiu și ai cărei membri, sub pretextul de a susține ordinea, s'au purtat atâtu de scandalos și provocator cu lumea românească adunată în metropola șovinismului maghiar cu ocaziunea pertractării procesului memorandului din luna lui Mai a. c.

Cu ocaziunea conflictului cu Sașii din Brașov, cercurile conducătoare ale reuniunii se jurau pe cer și pământ, că nu profesază nici o tendință vătămătoare pentru naționalitățile țării, față de cari sunt conduși de o adevărată iubire frățescă și că scopurile reuniunii, după cum arată chiar și titlul ei, nu au nici un caracter politic și merită a fi spijinite deopotrivă de toți fiii Transilvaniei, fără deosebire de naționalitate. Aceste fraze înșelătoare au și aflat credemânt în unele cercuri ale conlocuitorilor noștri sași, cari în parte au reintrat apoi în reuniune.

Din întâmplare ni-s'a dat acum privilegiu de a vedea scopurile și tendințele acestei reuniuni în adevărată lor lumină. Nu scim din erore ori din „cavalerism maghiar“ s'a trimis de curând unui institut de credit românească din Ungaria o circulară a acestei reuniuni, care lăsam să urmeze atâtu în textul original maghiar, cât și în traducere românească:

Erdélyrészi Kárpát-Egyesület.

2185—94. XI 27.

Tekintetes Pénzintézet!

A napokban az oláh pénzintézetekről egy ismertetés jelent meg, melyben ki van mutatva, hogy az oláh pénzintézetek tiszta jövedelmüknek egyrészt oláh művelődési egyesületek és társulatok segélyezésére fordították. E tényben ezt hisszük, megtaláljuk magyarizátát annak, hogy miért tudnak az oláh hazaelenes mozgalmak megélni és honnan meritik ezt a teméntelen pénzt, a mi erre a mozgalomra szükség.

Ezzel szemben a magyar egyesületek a magyar pénzintézetek részéről tényleg nem részesülnek abban a támogatásban, melyre szükségük van. Nem panaszképen hozzuk fel, de megtörtént, hogy egyesületünk, melynek czélja a hazafias magatartással, testvéries közeledéssel (?) és személyes érintkezéssel az oláh mozgalmak élet az erdélyi részben támogatni; tavaly kibocsátott 851—93 számú kérésére alig egy néhány pénzintézettől kapott igen csekély támogatást, holott ez idő szerint az egyetlen egyesület, mely a szeretet és barátság jelzőjével békés uton és társadalmi érintkezéssel kívánja ezt a nehéz kérdést megoldani, a minden politikától és ellenszenvől ment (?) Erdélyrészi Kárpát Egyesület az.

Nem czélunk ismételt a tavalyi kérésünkben felhozottakat vagy felsorolni egyesületünknek e téren elért eredményeit is kifejtett tevékenységét, hanem csak fentiekre tiszteletteljesen reámutatva, hazafias bizalommal kérjük, sziveskedjék tiszta jövedelméből egyesületünknek minnél nagyobb összeget megszavazni, melynek reményében vagyunk.

Kolozsvárt 1894 é. November hó 27-én.

honfiumi üdvözlettel

báró Feilitzsch Arthur, Radnoti Dezső, társelnök, P. H. főtitkár.

(Pe românește: Reun. carpatină din părțile transilvane. — 2185—94. — XI 27. On. Institutul de credit! Deună-ți a apărut despre băncile valahe o publicațiune, care arată, că aceste institute valahe au distribuit o parte a venitului lor pentru ajutorarea societăților și reuniunilor culturale valahe. În acest fapt așa credem, că găsim explicațiunea pentru aceea, că cum de pot trăi mișcările antipatriotice valahe și de unde iau grozăvenia de bani, care se recere pentru aceste mișcări. — Față de aceste, reuniunile maghiare nu se bucură din partea băncilor maghiare de un asemenea sprijin, de care au lipsă. Nu ca recriminațiune amintim, că s'a întâmplat, că reuniunea noastră, a cărei scop este să iie mișcărilor valahe din părțile transilvane ascușul, prin ținută patriotică, apropiere frățescă (?) și conțingere personală, — în urma apelului său Nr. 851—93 din anul trecut, a primit ajutorare d'abia de la câte-va bănci, cu toate că deocamdată reuniunea carpatină, scutită de oră ce antipatiu politică, e singura reuniune, care se nisuesce a deslega această chestiune grea sub lozincă iubirii și a frățietății, pe cale pacinică și prin conțingere socială.

„Nu este scopul nostru de a repeta cele amintite în apelul nostru din anul trecut, sau a înșira succesele activității, ce a desvoltat-o reuniunea noastră pe acest teren, ci mărginindu-ne a incigita pe totă stima la cele de sus, Vă rugăm cu încredere patriotică, să binevoiți a vota reuniunii noastre din venitul curat al D-Vóstre o sumă câtă se poate mai mare, în care

speranță suntem, Clușiu la 27 Novembre 1894, cu salutare patriotică: Baronu Arthur Feilitzsch mp. președinte, L. S. Desideriu Radnoti m. p. prim secretar.)

Pan' aici circulara.

Reuniunea „carpatină“ vorbește atâtu de lămurit, încât nu mai pôte fi lipsă de comentariu. Ne mărginim deci numai la unele constatări.

Scopul reuniunii carpatine din Clușiu, după cum recunoșce însuși președintele ei, este curat politic, și tendințele ei se îndreptă exclusiv în contra mișcării noastre naționale, și acesta într'un mod atâtu de radical, încât vede un pericol chiar și în ajutoarele, ce le primesc instituțiile noastre culturale.

„Carpații“ luați în titlul reuniunii nu sunt alta, decât un pretext, o emblemă falsă, și totu atâtu de falsă este și „lozincă iubirii și frățietății“, (ei înșiși o numesc „lozincă“, adică un simplu termen convențional, care acoperă tendințe nereservate), pentru că numai orbiții de ură pot calumnia cu atâta utozanță băncile noastre și instituțiile noastre culturale.

Ceea-ce se susține în circulara reuniunii carpatine despre băncile românești că adică aceste ar susține cu o „grozăvenia de bani“ mișcări „nepatriotice“, este o calumnie, de care mai neintemeiată și nerușinată nici închipui nu se pôte.

Este fapt, că institutele de credit ale Românilor împart în fiă-care an o parte (însă nu grozavă, ci după părerea noastră astăzi, în multe locuri încă prea mică) a venitului lor curat pentru scopuri filantropice și culturale. Pentru a afla această, reuniunea carpatină n'avea lipsă să aștepte aparițiunea compasului d-lui Petrescu, la care se pare, că face aluziune, ci trebuia să cetască numai vre-un raport al unei bănci românești, cari în fiă-care an își publică socotelile despre fiă-care cruceră, ce l'au spesat din venitele și averea lor.

Cu ce drept și pe ce basă vine însă reuniunea carpatină să spună lumii, că băncile românești, cari prin lege sunt obligate la socotela publică, și cari pot și trebuie să documenteze despre fiă-care cruceră, ce l'au sperat, că cui și pentru ce scop l'au dat, — susțin din venitele lor mișcări îndreptate în contra statului, și cu ce drept numesc „nepatriotice“ instituțiile noastre culturale?

Atâta răutate de sigur nu „iubirea și frățietatea“, ci numai ura le pôte dicta.

Totă deosebirea între această reuniune pseudo-„carpatină“ și între celelalte societăți cu tendințe de maghiarizare și desnaționalizare, este numai aceea, că conducătorii ei, ori nu au curajul să spună pe față ce vor, pentru că simt înșiși, că urmăresc scopuri imorale, ori apoi umblă să mistifice lumea cu „lozincele“ lor false. În ambele casuri, o putem numai disprețui.

Conferența episcopilor catolici.

Conferența episcopilor catolici, ce s'a ținut alaltăieri în Budapesta, a durat aproape patru ore. Afară de cardinalul Schlauch și de episcopul Dulanszky din Cinci-biserici, care este bolnav, au luat parte la această conferență toți episcopii catolici. Intre aceștia se aflau și arhierii români Mihalyi, Pavel și Szabó.

După informațiunile lui „Bud. Hirl.“, singurul obiect de discuțiune al Conferenței a fost atitudinea, ce au s'o ia episcopii în fața sancționării celor trei proiecte de legi. Cu excepțiunea unuia, toți arhierii au vorbit la obiectul acesta. S'a adus la primul loc hotărîrea, ca în ce privește desbaterile acestei conferențe, să nu se dea nimic publicității. S'a enunțat apoi, că în ce privește partea politică a chestiunii sancționării, episcopii nu vor să ia de-ocamdată nici o poziție; de-o parte, pentru-că nu vor să se angajeze pentru un rol provocator, de alta, pentru-că în actuala criză politică nu se pôte sci încă, când, cum și în ce mod se vor pune în praxă proiectele sancționate și cum are să fiă procedura de divorț.

S'a hotărît, ca în ce privește atitudinea preoților și poporului, episcopii să nu dea de-ocamdată o pastorală comună, ci se lase la bunul tact al fiă-căruia, ca având în vedere interesele specifice ale dieceii sale, cum și ce fel de îndrumări să dea preoților și credincioșilor săi cu ocaziunea publicării pastoralilor de Crăciun și anul nou. În fine s'a stabilit convocarea unei noue conferențe pe la mijlocul lui Ianuarie, în care se va hotări și asupra atitudinii, ce au s'o ia episcopii față cu cele două proiecte, ce fuseseră respinse de Camera magnaților.

Observăm la acest loc, că după cum scrie „Magyar Állam“, episcopii pentru aceea n'au intrat în discușiune asupra organizării lor politice, fiind-că așteptă mai întâi să se constituie partida populară catolică, în care vor intra toți episcopii catolici.

SCRILE ȚILEI.

— 8 (20) Decembrie.

Români în armată. Anuarul militar statistic al armatei austro-ungare pro 1893, apărut Țilele acestea, face următoarea constatare relativă la aptitudinea corporală a feciorilor obligați la serviciu militar, împărțiți după naționalități: Mai mulți feciori buni de serviciu militar s'au aflat, proporțional cu numărul, între Români, după aceea urmăză Croații, locul al treilea îl ocupă Maghiarii, după aceștia vin succesiv Rutenii, Germanii, Cehii și Polonii. — Vasă dăca, sunt și Români buni de ceva în țera acesta. Observăm, că constatarea această o luăm după recenziunea, ce o face „Pester Lloyd“ asupra anuarului

grădina Rașca la bunul restaurant Teodorescu, ambele locuri demne de o capitală. În prima linie însă merită a fi amintit, ca loc de desfătare în liber, „Șoséua“, unde Dumineca și în sârbători se adună un public colosal. Șoséua este pentru București totu ce este Praterul în Viena, — abstragându delă Wurstel-Prater, care nu și-a aflat păreche, — o aleă lată, frumoasă, care se începe la capătul căii Victoriei și se estinde într'o depărtare de 5—6 kilometri de-a lungul marginii nordice a capitalei.

Altă-dată am fost la Chitila, unde am vădit pe dinafară forțul cel mai important dintre cele 18, cari se află în jurul capitalei. Nu era încă deplin gata, căci se vedeau lucrându încă soldați de geniu, cari locuesc în barace afară la forțăre. Emplacemântul forțului este pe un punct dominator, și este armat în 2 colțuri cu tunuri de intors, după sistemul nou.

În camera deputaților, care se află alătura Mitropoliei, încă am luat parte la o ședință, când se discuta tocmai o

temă pentru mine mai interesantă: era vorba despre permanentarea unor părți din armata teritorială și votarea bugetului de resbel.

În genere a făcut Bucureștii o impresiune bună asupra mea. Unele străde sunt destul de frumoșe, de exemplu strada Lipscani, calea Victoriei și Bulevardul. Afară de cestă din urmă, care cu timpul are să fiă șoséua cea mai frumoasă în capitală, strădele celelalte sunt prea înguste și ștrimbe, ceea ce face de perd mult din frumșea. Viță este destulă, încât nici noptea nu încetă frecuența pe străde, trăsuri multe, bune și ieftine.

În 3 Aprilie s'era m'am despărțit cu inima grea din București, unde mă simțeam bine, spre a mi continua drumul. Călătoria scurtă până la Giurgiu nu merită nici o atențiune. În acest oraș plăcut și tot-odată port dunărean, stăm peste nopte și dimineață următoare trecem cu vaporul Dunărea, spre a pune, în Ruscicu, piciorul pe pământul Bulgariei.

Ce strămutare teribilă de-odată! Deși

Ruscicul este un oraș de 3-ori mai mare, decât Giurgiu, totuși ce mare diferență este între orașelul românesc, cu casele sale regulate, curățele, pavatură bună și promenadă frumoasă pe malul Dunării, — și între orașul bulgar neregulat, cu casele sale ruinate de lemn, strădele necurățite, pe cari nu vede omul decât mai numai vagabunși în costum turcesc rupturos și turme de câni uricioși. După o preambulă de vre-o 2 ore cu birja, m'am săturat în această sălbătecie orientală și am luat spre gară, spre a pleca către Varna.

Caracterul țării, ce o percurgem acum, este puțin simpatic. Satele sunt foarte rari unul de altul, încât nu vede omul mai nimic alta, decât pământ necultivat, ică colea o turmă de oi, o pădure desă, pe care încă n'a pus nimeni mâna ca să-o rărescă, sau câte-o casă de lut, jumătate sub pământ. Satele, orașelele, respective stațiunile pe unde trecem, constau din case mai mult de lemn, acoperite însă mai tôte cu tinichea (turcește), încât din depărtare s'embă cu cele ita-

liane, — der conțin o populațiune de totu uricioasă și necurată, parte turcescă, parte bulgară. Bulgarii pörtă căciula, pantaloni și jachetă în formă turcescă de colere brună, cu briu roșu sau verde. Femeile sunt de totu pistriț și fără gust îmbrăcate, cu năframă albă și pe capu decorate în forma Rucărenelor.

Pe lângă astea se mai alătură incomoditatea în cupele bulgară, căci classa 2-a e acolo mai rea ca la noi a 3-a. Canapeua flenduroasă și necurată, ușele cupelei se deschid neconținut, signal pentru casul unei întâmplări nu există, precum nici case de păzitori între stațiuni.

Cătră sfârșitul drumului, trecem și prin regiuni mai romantice, căci totu mai tare ne apropiăm de Balcani. Munți de basalt, de-o înălțime respectabilă, pe-trecu valea lacurilor Mevla, prin care conduce linia ferată până la Varna, portul maritim cel mai important pe Peninsula-balcanică la Marea-neagră.

(Va urma.)

tită, în suplementul la numărul său Mercuri, 10 Decembrie n. c.

O rezoluție a tinerimei academice. Fiind vorba, că societatea teatrală din Belgrad (Sârbia) și o societate de cântăreți a mersu la Budapesta, ca să se certeze, tinerimea sârbă dela universitate din Budapesta la 15 ale curentei s'a unită într'o sedință și a luat următoarea rezoluție, ce o publică în „Zastava” din Belgrad trecută: „Tinerimea sârbă dela universitatea din Budapesta, întrunită în conferință, în considerarea convingerilor sale, că despre o înfrățire a Maghiarilor cu țara corporațiune sârbăscă nu pôte fi nici vorba până atunci, până când în sinul Maghiarilor domnesce față de Sârbii pornirea războiului șovinistică; și considerându, că veșnicia societății teatrale reg. și a societății cântăreți din Belgrad nu pôte fi prilec decât ca o demonstrațiune în dragul acestei actuale maghiare, ceea ce este d'ordine dreptăți contra Sârbilor, și fiindu-că ast-fel de întreprinderi înfrăgă lupta politică a Sârbilor d'aici devine ilusorie, amnă ceea venire și enunță, că nu va lua parte la primire, ceea ce altcum și-ar ține istoria frățescă față de confrății săi din Sârbia. Budapesta, 15 Decembrie n. Tinerimea sârbă unită dela academia din Budapesta.”

Moștenitorul tronului român în Austria. Prințul moștenitor al României a sosit la 18 l. c. în Viena în timpul dimisiei; la amăzi a continuat călătoria sa în tren. Generalul conte Cutuzoff, prințul Krapotkine, trimisii estra-ordinare pentru notificarea urcării pe tronul lui la Bucuresci și la Belgrad, au trecut în 18 l. c. prin Viena, ducându-se la Bucuresci.

O serbare la Asilul Elena Dârna. În „Timpul” de ieri: Asilul Elena Dârna a fost Miercuri în sârbătoare. M. Regina României, Augusta protectoare a acestui institut cultural, a binevoit, după o prezență destul de lungă, să-l viziteze și să se dovedească printr'acesta viul și interesul său, ce poartă așezăminte întemeiat de Dârna Elena și ridicat la o reputațiune europeană de neuitat generală Davila. Bucuria M. S. Regei de a se afla erași în localitățile atât de bine cunoscute, și se putea citi pe față. Simpativitatea și bunătatea, ce arăta corpului regal și elevilor, au mișcat viu pe asistentii. După ce elevele cântară imn de bună venire, compus de d. profesor Cohen, și recitară câte-va poezii de inimă, care mișcară până la lacrimi pe rege și Maj. Sa ceru, ca elevele să joace cântându-se în mijlocul lor, ordonându-le să cânte hora, pe urmă sârbă, etc. Entuziasmul micelor copile nu pôte descrie. Când M. Sa află, că Asilul este înfrățit printr'eleve, pe copilele martirilor din România și Comșa, ceru ca să le vadă, și să le arate-le de repezite ori, le spuse cuvinte de încurajare. După o vedere de două ore, rege și Maj. Asilul, lăsându sub farmecul și nemărginitei sale bunătăți pe toți, avură fericirea s'o vadă.

Studentii dela facultatea de drept la Bucuresci au de gând, să prezenteze un corpulor legiuitor unu membru, cu rugarea, de-a-se crea catedre pentru medicina legală și criminalogă, precum și pentru istoria și filosofia dreptului. Afară de aceasta se cere în acestu memoriu întreprinderea doctoratului, și încă fără taxele obișnuite.

Onomastica Țarului Nicolae. Din Petersburg se telegrafiază următoarele: S'au făcut numeroase înaintări și împăratul a acordat numeroase decorațiuni, cu ocaziunea sărbătorii zilei sale onomastice. Printre alții se numără și Sergiu Alexandrovici a fostu membru al consiliului imperiului, fiindu ca guvernor general din Moscova. Generalul Obruchew, șeful statului major general, a primitu marele cordon de ordinul lui Wladimir, ca recompensă

pentru numeroasele sale servicii în organizarea apărării naționale. Generalul Gourko a fostu promovatu feldmareșal, ca recompensă pentru importantele servicii făcute tronului și patriei, mai cu seamă în timpul rebelului ruso-turc; elu a fostu liberat, după cererea lui, pentru motive de sănătate, din funcțiunile de guvernor general și de comandant al trupelor din Varșovia. Împăratul a conferitu regimintelui de grenadieri „Împăratul Franz Ioseph” din Kexholm și regimentului de grenadieri „Frederic Wilhelm III” din St. Petersburg aceleași prerogative, pe cari le posedă vechile corpuri de gardă. În viitor vor purta titlul de regiment de gardă de corp.

Damele române din Lipova vor arangia o petrecere de dans în favorul copiilor săraci dela școlile române de acolo, în 8 (20) Ianuarie 1895, în sala „Archiducului Iosif”, la care comitetul arangiatoru reprezentat prin dârnicele Ecaterina Scalla, presidentă, și Elena V. Hamsea, cassieră au trimis invitațiuni. — Biletul de persoană 1 fl., de familie (3 membri) 2 fl. Ofertele și suprasolviri maritimose, se primesc cu mulțămire la adresa D-nei cassiere Elena V. Hamsea în Lipova (Lippa) și se vor cuita pe cale diaristică.

Arestarea unui anarhistu armên. Nu-i vorba de unu Armên dela noi, ci de unu Armên din Turcia, care a fostu arestatu zilele acestea în Galați, pentru agitațiuni anarhiste contra guvernului turcescu. Elu se numesce Papazian și a fostu transportat la Bucuresci, unde l'a ascultat judele de instrucțiune Lilovici. Arestatul, cum dice „Rum. Lloyd”, afirmă că a mersu numai de două săptămâni în România; elu vorbește numai armenesce și rău franțuzesce. Nisuița lui Papazian de-a nu-se publica numele său, dâ nasocere bănuielei, că mai are și alte păcate. Elu negă, că ar fi luat parte la agitațiunile anarhiste, și conde numai, că a stat în legătură cu conaționalii săi Armeni, în scopul liberării Armeniei de sub jugul turcescu.

Rectificare. La „Scirile zilei” din numărul de ieri, în scirea primă, rândul al doilea este a se ceti corect: „a tombolei, ce se arangiază în Bucuresci în favorul familiilor condamnaților noștri politici...”

Darul principelui Ferdinandu.

A. S. R. Principele Ferdinandu al României a adresat d-lui Lascăr Catargiu, președintele consiliului de miniștri, următoarea scrisore, pe care o găsim în „Monitorul oficial” de Marți:

„Domnule președinte al consiliului, „Cu o viă părere de rău, împedat fiindu, prin călătoria mea la Petersburg, de a lua parte la frumoasa sârbare a nunței de argintu, prin care s'a manifestat, într'unu modu așa de călduros, dragostea țerei pentru Regele și Regina, nu putem, Principeșă și Eu, să ne unim mai bine la bucuria tuturor, decât contribuind la așezăminte întemeiatu cu acestu privilegiu de iubitu meu Unchiu pentru ajutorarea Țăranilor.

„Am pututu cunoșce de aproape, în armată, hărnicia și blândețea acestor voinici; iubirea mea cătră dânsii isvorește din stîmă, ce le păstrează.

„Vă rog d'eri, domnule președinte al consiliului, să primiți, pentru acestu sfârșit, lei noi 20,000 în scrisuri fonciare rurale.

„Cu această împregiurare, sunt fericit de a vă pute renoi încredințarea sentimentelor mele de înaltă considerațiune.

Ferdinandu, principe al României.

„Dragi nasi gosti!”

Cu cuvintele „Dragi nasi gosti!” a întâmpinat la banchetulu, ce s'a dat la clubul diaristilor maghiari, Rakosi Jenö, redactorul dela „Budapesti Hirlap”, pe os-

peții, cari au sosit la 19 l. c. în Budapesta.

Foile ungueresci spun, că la gară au întâmpinat numai forte puțin Maghiari, pe „dragi nasi gosti” sârb, d'eri și între acești puțin s'a pututu vedé Danits Rizsta, consularul superior al Serbiei în Budapesta și secretarul consulatului, Matyarits. Consularul Rozsavölgyi a salutatu pe oșpeți prin o scurtă vorbire. Lui i-a răspuns președintele reuniunii sârbe de cântări Lyuba Stanojević.

Sera s'a dat unu banchetu la „Othon”, unde s'au ținutu multe toaste. Între alții Rakosi Jenö a d'is, că se bucură neșpus de mult, că providența dumneșcă a voit, să întrunească pe cele două națiuni, sârbă și maghiară. Elu și-a sfârșit toastulu prin cuvintele sârbesce: „Dragi nasi gosti! Ja vas pozdravljam od svega svoga srca” (Pe iubiti noștri oșpeți, îi salut din totă inima).

După Rakosi a toastat faimosulu reneștat Alexi György în limba sârbăscă.

S'a ridicat apoi președintele societății diaristilor sârb, Petru Teodorovici, redactorul la „Male Novine”. Elu d'ise, că credeulu politicu depărtăz dela sine și pe frați; astfel nu e mirare, decât într' diferitele națiuni se ivesc neînțelegeri. Spune apoi, că ce i-a îndemnat pe Sârbii din regat să m'ergă în capitala maghiară. Este intențiunea serișă de op opiere și cunoscință reciprocă, ceea ce va succede, cum arată semnele zilei. Din punctulu acesta de vedere nu regretă Sârbii, că au mersu la Maghiari, și promise, că Sârbii din regat își vor da toate silințele, ca între Sârbii și Maghiari să se realizeze o unire câtă mai strinsă și ca această unire să nu se mărginească numai la cercurile inteligenței, ci să trecă și în sângele poporului.

Veteranulu diaristu sârb Emanuil Prizsenacz, redactorul la foia oficială sârbăscă, d'ise în toastulu său, că pe Sârbii și Maghiari de-o miă de au fi l'egă interese comune. În teatrulu naționalu sârbesc din Belgrad se dau 28 piese maghiare, cari sunt forte plăcute poporulu sârb, „care simpatizează cu poporulu maghiaru”.

Au mai vorbit și alții totu în acestu sens, și banchetulu s'a sfârșit la miezul nopții — când banchetiștii s'au depărtat „veseli de victoria”, ce au câștigat-o.

Tristă, că în aceste vremuri de nemiloșe prigoniri pentru frații lor din Ungaria, Sârbii din Belgrad m'ergu la Budapesta să s'erte v'erga cu care sunt loviți conaționalii lor asuprași.

Din Italia.

Ziua de 15 Decembrie nou a fostu pentru poporulu italian o di estra-ordinară de tristă. Documentele depuse pe biroulu Camerei de d. Giolitti, ministrulu președinte de odinioară, au fostu publicate în acea di, scoțându la ivelă unu îngrozitoru tablou de imoralitate financiară.

O impresiune durerșă a făcutu mai alesu faptul, că prin această publicare, onora d-lui Crispi, actualulu ministru-președinte, pare a fi mai multu amenințat.

După descoperirile din documentele d-lui Giolitti, bătrânulu ministru-președinte, d. Crispi, este cel mai compromis, de ore-ce în registrele casei băncei romane, precum și în actele judecatorului de instrucțiune se amintesce de numeroșe polițe ale d-lui Crispi, apoi de alte datorii ale soției sale, ale administratorului și secretarului său.

Intr'adeveru, dintr'unu bilanțu al casei băncei romane dela 31 Octomvrie 1890 se potă vedé următoarele sume primite de d. Crispi: Directorulu băncei pentru d. Crispi 50,000 lire fără poliță; o poliță a d-lui Crispi de 10,000 lire cu scadența la 15 Ianuarie 1893; o poliță a d-lui Crispi de 20,000 lire, fără scadență; directorulu băncei pentru d. Lemmi, unu amic al familiei Crispi, 90,000 lire; directorulu băncei pentru d-na Crispi 20,000 lire, dat în mâna d-lui Lemmi; idem pentru d. Lemmi 30,000 lire, toți acești bani fără poliță!

Dintr'unu altu registru al casei reese, că datorii d-lui Crispi, din Decembrie 1888, în suma de 90,000 lire, la 10 Decembrie 1892 a fostu redusă la 55,000 lire. Se mai amintesce și de o poliță de 3000 lire a d-nei Crispi cu girulu cassierului generalu Lazzaroni.

Nu mai puțin emoțiune a produsu la Roma și numărulu însemnat al perso-nagiilor politice compromise în urma descoperirilor din documentele d-lui Giolitti. Ast-fel d. Grimaldi, fostu ministru al tesa-saurului în cabinetulu Giolitti, deputatul duce de San Donato, deputatii Arbib, Buffardeci și Maffei, apoi d-nii Menotti și Ricciotti Garibaldi etc.

Documentele mai conțin numeroșe însărcinări cătră d. Taulongo ca să plătească mai multe sute de mii de lire la persoane pseudonime.

Aceste descoperiri au făcutu în Camera o mare emoțiune. O sentință însă ar putea să fiă pripită, ba chiar nedreptă, înainte de a se cunoșce declarațiunile domnului Crispi. A spus bătrânulu ministru-președinte, că documentele ar fi o îngrămădire de falsificări, minciuni și calomnii, d'eri se așteptă o rectificare mai amănunțită. Când se va întâmpla acesta, nu se scie de ore-ce Camera a fostu prorogată pentru unu timp nedeterminat și chiar se svonesce despre o apropiată dizolvare a ei.

Infrăgă Europa urmăresce cu interesu dezvoltarea mai departe a acestei drame, a cărei gravitate abia se pôte măsura. Unu lucru e sigur, și anume, că Panamino e mai greșos decât Panama. În afacerea Panama lipsea o figură de marea însemnătate istorică a d-lui Crispi.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 21 Decembrie. Ediția separată a lui „Pesti Napló” anunță din Viena: Maiestatea Sa a conferit unu timp de 1½ ore cu Wekerle, care a prezentat dimisia guvernului, ce s'a decisu în consiliulu ministerialu de ieri. Monarchulu a luat la cunoșcință decisiunea consiliului de miniștri pe lângă declarațiunea, că va face cunoscută cabinetulu decisiunea sa în privința primirei demisiunii. Cu conducerea mai departe a afacerilor Maiestatea Sa a însărcinat cabinetulu demisionat.

Budapesta, 21 Decembrie. Lui „Pester Lloyd” i se anunță din Viena, că audiența n'a clarificat situațiunea. Dimisionare formală încă nu s'a făcutu. Wekerle a raportat despre situațiunea generală politică, cu care ocaziune s'a discutat și despre retragerea cabinetului. Monarchulu n'a luat nici o hotărîre, făcendu reserva, că va merge după sărbătorii la Budapesta, unde se va pronunța definitiv. Nu se scie sigur, decât călătoria se va întâmpla în 28 Decembrie, ori după anul nou. Deși cabinetulu n'a dimisionat formalu, se pôte dice cu cea mai mare posibilitate, că cabinetulu își va da dimisiunea în Pesta și că dimisia va fi primită. Deși retragerea lui Wekerle se pôte considera ca sigură, nimeni nu pôte prevedé, care va fi decisiunea Maiestății Sale față de noulu ministriu. Sigur este, că și viitorulu cabinetu va fi compus din partida „liberală”. Combinațiunea Kluen-Hedervári este cu deservire eschisă. Și alte foi confirmă, că demisiunea formală nu s'a întâmplat.

Budapesta, 21 Decembrie. Ministrulu Festetich a sositu ieri, ér Wekerle, Andrassy și Lukács au plecatu din Viena astăzi, pe neașteptate, cu trenulu accelerat de dimineț.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Decembrie 1894.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Renta ung. de aur, Renta de corone ung., Impr. cal. fer. ung., etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Decembrie 1894.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Banonote rom., Argint român., Napoleon-d'or, etc.

Mărci germane Cump. 60.20 Vând. 60.82
Scris. fonc. Albina 5% 100.75 Vând. 101.55

Bere de Culmbach așa numită TAFEL SALON direct din Bavaria, în sticle originale. Se află numai în locanda de dejun și de delicatose a lui JOSIF VITÉZ, Tergul Inului Nr. 24.

Anunțuri (insertiuni și reclame) Sunt a se adresa subscisei administrațiunii. În cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori. Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.”

Lemne de fag scurt și mărunt tăiate.

OFERIM 1 stâncen cu transport la loc . fl. 13.— 500 Klgr. (mai înainte fl. 4.25) . „ 4.— 100 „ fără transportare . . . „ —.75 Depoul de lemne SEEWALDT. Comande se primesc la R. Schmidt & Comp. strada Porții Nr. 27. și la Prentner & Seewaldt str. Porții Nr. 27. 557,4-5

Depoul de lemne SEEWALDT.

AVISU! Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și ori și când dela 1-ma și 15 a fiecărui luni. Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebire, când voi ca espedarea să li-se facă după stilul nou. Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa murit și să arate și posta ultimă. Administraț. „Gaz. Tran

Pilulele pentru Curățirea Sângelui mai înainte numit „PILULE UNIVERSALE” ale lui I. PSERHOFER

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deore-ce în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escelent. De mai multe decenii sunt aceste pilule lașite și puține familii se vor afla la cari ară lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă escelent. S'au recomandat și se recomandă de oătră mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tutaror suferințelor, ce provin în urma relei misturii și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei suferința de ficat, slăbirea matelor, colica cu venturi, congestiunea la creeri hâmoide (vina de aur) și c. l. Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvorăscu din acesta, precum: gălbinare, dureri de capu nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucră așa de ușor, încatu nu pricinăscu nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slabite pe sone chiar și copii fără nici o temere. Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singuri numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel” a lui I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr., trimițendu-se nefrancat cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma banior înainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr. 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un sul nu se pôte espeda. N.B. În urma lașirii lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere aume „Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pörtă pe capacul cutiei totu aceeași iscălitură în colere roșia. Diatre neamăratele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțamesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsamu se urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebatu odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893. Stim. D-le Pserhofer! Binevoiesce de a mi trimite érași 15 suluri din escelentele D Tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocazie Vă aduc mulțămirile mele pentru efectul de minune al pilurilor D-tale. Cu distinsă stimă, Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Wiener-Neustadt. 9 Dec. 1887. Stim. D-le! În numele mătușei mele de 60 ani în exprimă cea mai căldurosă mulțămire. Dăsa a suferit 5 ani de oataru la stomacu cronic și de apă. Viéta i era un chin și se credea deja de perdată. Prin întâmplare a căpatat o

cutiă cu escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebuințare mai îndelungată s'a vindecat. Cu distinsă stimă, Iosefa Weinzettel. Eichengraberamt bei Gfuhl, 27 Martie 1839. Stim. D-le! Subsemnatul se rogă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevăr folositoare și escelente. Nu potu înțelăsa fără ca să Vă exprimă recunoștința mea în privința valerei acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va puté tuturaror suferințelor. Vă autorizez, ca această a mea mulțămire să o folosiți după plac și pe cale publică. Cu distinsă stimă Ignaz Hahn. Gotschdorf bei Koblach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888. Stim. D-le! Vă rog a mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele Dv. universale purificătoare de sânge. Numai minunatelor D-v. pilule am să mulțamesc, că am scăpat de o suferință de stomacu, care m'a chinat 5 ani. Aceste pilule n'are să mi lipsescă nici-odată și exprimă prin acesta mulțămirea mea cea mai căldurosă. Cu cea mai mare stimă, Ana Zwicki.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căror instrucțiune este provădută cu iscălitura I. PSERHOFER, și cari pörtă pe capacul fiecărui cutii totu aceeași iscălitură în colere roșia. Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12. 545,3-18

Liquer Bernhardiner din plante de Alpi, dela W. O. Bernhard în Bregenz, în machu. O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr. 1/4 de sticlă 70 cr. cel mai bun mijloc în contra tutaror suferințelor rhuematice: durerilor la șira spinării, junghieri, ischiasu, migrenă, dureri nervose de din l, dureri de capu, junghieri la urechi etc. 1 fl. 20 cr. de Dr. Romershausen pentru întărirea și conservarea vederii. în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr. o sticlă 50 cr. Fiakerpulver în contra catarului, răgușelei etc. cutia 35 cr. cu trimiterea francată 60 cr. ou sêu fără sare o sticlă 70 cr. de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscutu ca cel mai siguru remediu în contra suferințelor de degerațură de totu felul, precum și spre vindecarea ranelor forte invecitate, 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr. un remediu escelent în contra catarului, la stomacu machu, precum în genere în contra tuturaror suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată, un pachet 1 fl. mijloc probat în contra umflăturii la gât unu flacon 40 cr cu trimiterea francată 65 cr. (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricat, misturări rele, greați de totu felul, unu medicament de casă escelent, 1 flacon 22 cr. 12 flacone 2 fl. Acestu prafu delatură asudatul picioror și mirosul neplăcut, ce servéză încălțăminte, este probat ca nesticăcios. Prețul unei cutii 50 cr. cu trimitere francată 75 cr. unu medicament de casă forte cunoscutu și escelent în contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticlete dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr. de I. Pserhofer, de unu lungu șir de ani recunoscutu ca medicu ca cel mai bun mijloc pentru creșterea părului. Unu borcan elegantu adustat 2 fl. de prof. Steudel, la rane din lovitură și impunsu, la totu felul de bube rele și la unflăturu invecitate, ce se spargu periodic la picioru de degetu, la rănile și aprinderile de piele la multe alte suferințe de acestu soi s'a probat de multe ori. Unu borcan 50 cr. cu trimiterea francată 75 cr. de W. Bullrich. Unu medicament de casă escelent în contra tuturaror urmărilor digestiunei stricte, precum: durere de cap, amețelă, căroei la stomacu, acrelă în gât, suferințe hâmoridale, constipațiune etc. Unu pachet 1 fl. medicamentu escelentu în contra durerii de capu, de mâsele, reumatismă etc. Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anuțate prin toate țările austro-ungare și la casă când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositu se voru procura la cerere promptu și ieftin. Trimiterile prin poștă se efectuează iute, dacă se trimite prețul înainte comande mai mari și cu rambursă a prețului. I. PSERHOFER, farmacia „zum goldenen Reichsapfel” WIEN, L., Singerstrasse Nr. 15. Franco se efectuează acele comande numai dacă se trimite mai înainte și rambursă porto postală, în casul acesta speșele postale sunt multu mai ieftine, decât la trimitere cu rambursă.